

Thái Bình

Chủ nhật

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH THÁI BÌNH
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN THÁI BÌNH

SỐ 492
Chủ nhật
Ngày 4 - 6 - 2017

TÒA SOẠN:
13 LÝ THƯỜNG KIỆT - THÀNH PHỐ THÁI BÌNH
ĐT: 0227.3731.308 - 0227.3733.958 - 0227.3735.544
BÁO THÁI BÌNH ĐIỆN TỬ: www.baothaibinh.com.vn
EMAIL: toasoan@baothaibinh.com.vn

ĐƯA NGHỊ QUYẾT CỦA ĐẢNG VÀO CUỘC SỐNG

Tâm bút cùng người lính hậu chiến

(Xem trang 2)

"GIẢI THƯỞNG HỒ CHÍ MINH"
"GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC" VỀ VĂN HỌC, NGHỆ THUẬT

Hà Nội, ngày 20 tháng 5 năm 2017

TẠO SỨC BẬT CHO NUÔI TÔM NƯỚC LỢ

Trang 3

**"Thủ tục để làm
người còn sống" -
một thời chấn động
trong làng văn**

Trang 4

**CON ĐƯỜNG
KHÔNG NGƯỜI
NỖI NHỚ**

Trang 7

Đọc sách
thói quen
giúp trẻ phát triển
nhân cách

(Xem trang 6)

Tâm bút cùng người lính hậu chiến

■ QUANG VIỆN

Chặng đường hơn 30 năm viết ký hậu chiến, nhà văn, đạo diễn cao cấp, nghệ sĩ ưu tú Minh Chuyên dùng ngòi bút của mình nâng đỡ những số phận hẩm hiu, trong đó có đồng đội của anh. Văn của anh cũng vén bức màn số phận, gieo niềm tin vào những con người vô cảm. Tác phẩm văn học của Minh Chuyên đã “khóc thương” cho thân phận những người lính từ chiến trường khói lửa trở về phải chịu biết bao nỗi bất hạnh vì thương tật, vì oan trái và nhiều người đã sinh ra những “Đứa con màu da thú” vì bị nhiễm chất độc da cam. Nhà văn nhìn về chiến tranh và tội ác do chiến tranh gây ra trước hết bằng tấm lòng nhân ái sau rồi là cách ứng xử nhân văn nhìn cuộc chiến từ hai phía con tim.

Chủ tịch nước Trần Đại Quang với nhà văn Minh Chuyên.

Tôi có may mắn được làm việc cùng nhà văn Minh Chuyên một thời gian khá dài khi anh còn là phóng viên Báo Thái Bình. Là quân nhân từ chiến trường trở về, anh được chuyển ngành về Báo Thái Bình. Bản tính chuyên cần, anh lặn lội đi tìm đề tài, tìm những mảnh vỡ thời hậu chiến trôi dạt, những số phận bi ai... như là để trả mối ân tình cho những duyên nợ của cuộc sống. Sau cuộc chiến vì đại giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước năm 1975, có bao nhiêu địa danh tỉnh, thành rộng lớn, có trang sử liệt oanh thậm chí hơn Thái Bình nhưng những địa danh ấy lại không có được một cây bút lặn lội, tâm huyết và thành công với đề tài hậu chiến như Minh Chuyên. Ngoài sự tâm huyết, sẽ chia với số phận người lính trở về làng sau chiến tranh, nhà văn Minh Chuyên còn có con mắt “tinh đời” để nhìn thấu chính cuộc đời còn vương bao nỗi đau lấy ra những báu vật thiêng là những nhân vật điển hình của hậu chiến, điển hình đến dị biệt để khi những dòng bút ký của anh được công bố, người đọc mới giật mình bởi những số

phận kém may mắn và dị biệt của anh hiện hữu ngay bên đời mà không ai nhìn thấy họ. Đầu năm 2017, nhà văn, đạo diễn cao cấp, nghệ sĩ ưu tú Minh Chuyên - người con quê hương Minh Khai (Vũ Thư), nguyên phóng viên Báo Thái Bình bước lên đài vinh quang nhận “Giải thưởng Nhà nước về văn học nghệ thuật” do Chủ tịch nước trao tặng. Khó có thể giải bày hết niềm vui, niềm vinh dự, tự hào và tràn đầy xúc động khi nghe anh tâm sự có được vinh quang lớn lao ngày hôm nay phần lớn là do thời gian công tác tại Báo Thái Bình, nơi tạo điều kiện để anh tập trung viết về chủ đề người lính hậu chiến. Những bài bút ký đầu tiên của Minh Chuyên đăng trên Báo Thái Bình thời điểm nửa đầu thập kỷ 80 của thế kỷ XX đã giải thoát cho bao số phận, trong đó Trần Quyết Định là một trong những nhân vật điển hình, dị biệt sau 19 năm đội đơn đi làm thủ tục làm người... và Trần Quyết Định đã thực sự trở lại người còn sống sau nhiều năm được coi là đã hy sinh, anh được xếp hạng

thương binh 2/4. Nhà phê bình văn học Nguyễn Văn Lưu từng phải thốt lên: “Qua sự thật khủng khiếp của cuộc chiến tranh đội xuống xứ sở của chúng ta, làm biến dạng, hủy hoại, đau đớn, xót xa bao sinh mệnh của con người. Nhân vật Trần Quyết Định trong tác phẩm “Thủ tục để làm người còn sống” cực kỳ “bi đát” nếu không có bài ký của Minh Chuyên...” Những câu chuyện thời hậu chiến, những nhân vật trong tác phẩm của Minh Chuyên đều là nguyên mẫu có thực ngoài đời. Sau bút ký “Thủ tục để làm người còn sống” đến số phận nghiệt ngã của thương binh Nguyễn Đình Thúc, nhân vật chính của tác phẩm “Người không cô đơn” đã lay động hàng triệu con tim. Ngòi bút khắc họa của Minh Chuyên đã đưa nhân vật Nguyễn Đình Thúc trở thành hình tượng của văn học trong thể loại bút ký. Cũng chính nhân vật này đã trở thành linh hồn của nhiều vở kịch, chèo, cải lương, sân khấu, truyền hình và phim tài liệu. Tác phẩm “Người không cô đơn” đã mang về cho Minh Chuyên giải thưởng bút ký Báo Văn

nghệ Hội Nhà văn Việt Nam năm 1992. Khi nhắc đến những tác phẩm tiêu biểu của nhà văn Minh Chuyên viết về hậu chiến không thể không nhắc đến bộ phim tài liệu “Cha con người lính” do Minh Chuyên viết kịch bản và đạo diễn dựa trên bút ký cùng tên “Cha con người lính” của anh được chọn tham dự Liên hoan phim quốc tế ở Bình Nhưỡng (Triều Tiên) tháng 9/2006 và giành Cúp vàng - giải thưởng quốc tế cao quý về phim tài liệu...

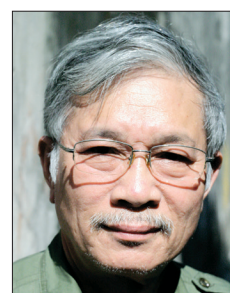
Những cống hiến của nhà văn, đạo diễn cao cấp, nghệ sĩ ưu tú Minh Chuyên đặc biệt ở hai thể loại bút ký văn học và phim tài liệu đều ảnh hưởng tích cực tới xã hội. Anh đi nhiều, viết nhiều, tài sản anh cống hiến cho đời là gần 30 tập sách, đầu sách chuyên về người lính và số phận của họ thời kỳ hậu chiến. Anh thường cười hồn hậu nói với tôi: “Cả cuộc đời lao động cật lực mình chỉ có sách và những tác phẩm bút ký báo chí hầu hết là đề tài hậu chiến với nhiều giải thưởng văn học, nghệ thuật và báo chí, nói chung là chữ nghĩa chứ không có thành tích và tài sản gì đáng kể”.

Ông Phạm Văn Bài,
nguyên Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy,
nguyên Trưởng ban Tuyên giáo Tỉnh ủy

Tôi biết Minh Chuyên lúc đó là phóng viên Báo Thái Bình và hiểu Minh Chuyên thông qua tác phẩm “Thủ tục để làm người còn sống” mà tôi được đọc trên Báo Thái Bình, Báo Văn nghệ của Hội Nhà văn Việt Nam và tôi biết Minh Chuyên được chính nhân vật Trần Quyết Định “nhờ” đi làm thủ tục chứng minh là Định còn sống, nghĩa là không phải đã hy sinh như trong giấy báo tử. Từ câu chuyện người thật, việc thật cộng với sự lặn lội thực tế khi đi lo thủ tục làm người cho Trần Quyết Định mà Minh Chuyên viết thành bút ký. Để viết được thành công bút ký “Thủ tục để làm người còn sống”, Minh Chuyên đã trải qua bao thăng trầm, có lúc tưởng chừng bi quan đến tuyệt vọng. Minh Chuyên là người có năng lực, sở trường viết về hậu chiến và cái quan trọng là Minh Chuyên có cái tâm của người lính cầm bút, nặng lòng với số phận người lính hậu chiến, đó cũng chính là yếu tố quyết định sự thành công của Minh Chuyên sau này với nhiều tác phẩm nổi tiếng viết về người lính hậu chiến như: Người không cô đơn; Vào chùa gặp lại; Người lạc về đâu; Di họa chiến tranh; Cha con người lính...

Nghệ sĩ ưu tú Huy Tầm,
nguyên Trưởng đoàn Ca múa kịch Thái Bình

Năm 1992 tôi là Trưởng đoàn Kịch nói Thái Bình, khi chuẩn bị vở diễn tham dự Liên hoan sân khấu miền duyên hải, tôi lên Hà Nội gặp đạo diễn Lê Hùng (Nhà hát kịch Việt Nam) để “xin” kịch bản dựng vở, đạo diễn Lê Hùng đưa cho tôi tập kịch bản “Người lang thang không cô đơn” vừa được chuyển thể từ bút ký “Người không cô đơn” của nhà văn Minh Chuyên. Lên xe khách về Thái Bình, tôi tranh thủ đọc kịch bản, đọc được trang đầu tôi đã khóc vì số phận nhân vật trong kịch bản quá thương tâm. Hành khách không hiểu sao tôi khóc. Khi dựng vở, tôi lại được đạo diễn Lê Hùng chọn đóng vai Thúc, nhân vật chính trong kịch bản. Vở diễn đã mang lại cho Đoàn Kịch nói Thái Bình giải xuất sắc Liên hoan và tôi được tặng huy chương vàng. Tiếp sau vở diễn đó, Đoàn Kịch nói Thái Bình tiếp tục dựng các vở: Người gặp trong mơ, Trở lại kiếp người... và cũng liên tục gặt hái được giải xuất sắc các kỳ liên hoan, hội diễn sân khấu chuyên nghiệp, bản thân tôi được tặng nhiều huy chương vàng, huy chương bạc.

Ông Tạ Xuân Lai,
Chủ tịch Công đoàn Báo Thái Bình

Khi nhà văn Minh Chuyên viết “Thủ tục để làm người còn sống”, tôi được cùng anh rong ruổi nhiều nơi, từ Hà Nội, Thái Nguyên, Quân khu 3 đến tận Quảng Bình, Quảng Trị. Trong những chuyến đi thực tế ấy, tôi có cảm nhận sâu sắc về sự tâm huyết với số phận nhân vật người lính hậu chiến, với nghề báo, nghề văn và đặc biệt là sự chuyên cần, say sưa với công việc của anh. Nếu nói về nghề văn, nghề báo thì Minh Chuyên thực sự là tấm gương sáng, là hình mẫu tiêu biểu để các nhà văn, nhà báo trẻ noi theo.

TẠO SỨC BẬT CHO NUÔI TÔM NƯỚC LỢ

■ PHAN LỢI - MAI THƯ - MẠNH THẮNG - TRẦN TUẤN

(Tiếp theo và hết)

KỶ 5: ĐỂ TRỞ THÀNH VUA TÔM

Những ngày này, anh Nguyễn Văn Hải, xã Nam Thịnh (Tiền Hải) đang khẩn trương hoàn thiện từng hạng mục công trình như hệ thống cấp thoát nước xử lý môi trường; cứng hóa bê tông các ao nuôi; lắp đặt hệ thống điện, khung vòm... tại vùng dự án nuôi tôm công nghệ mới với diện tích 87ha. Đây là dự án đầu tiên nuôi tôm thẻ chân trắng theo công nghệ mới ở huyện Tiền Hải. Dự án khi đi vào sản xuất sẽ mở ra hướng đi mới trong nuôi trồng thủy sản tại địa phương. Anh Nguyễn Văn Hải cho biết: Sau nhiều lần đi tìm địa điểm đầu tư, tôi thấy Nam Thịnh có lợi thế rất lớn để nuôi tôm như nguồn nước, hệ thống điện, diện tích mặt bằng rộng... Vì vậy tôi quyết định đầu tư xây dựng vùng nuôi tôm thẻ chân trắng công nghệ mới tại đây. Đến nay dự án đã hoàn thành được hơn 60% kế hoạch.

Theo ông Hoàng Minh Giang, Chi cục trưởng Chi cục Thủy sản: Nuôi tôm công nghệ mới có ưu điểm hệ thống ao được cứng hóa bê tông xung quanh bờ và đáy ao nên hạn chế được lượng nước thất thoát; ngoài ao nuôi riêng biệt còn có hệ thống ao xử lý nước trong quá trình nuôi tránh lây lan dịch bệnh từ nguồn nước. Đặc biệt, nuôi tôm công nghệ mới có khung vòm ao nuôi nên nuôi tôm được quanh năm, mặc dù mùa đông kỹ thuật nuôi phức tạp hơn nhưng giá bán cao so với chính vụ. Để nuôi tôm theo công nghệ mới mang lại hiệu quả kinh tế cao, các cấp, các ngành cần có chính sách đầu tư quy hoạch vùng nuôi tôm lâu dài, tránh đầu tư dàn trải, đồng thời tạo mọi điều kiện thủ tục thuê đất nhằm thu hút các doanh nghiệp, cá nhân có vốn, kỹ thuật vào nuôi tôm theo công nghệ mới nâng cao năng suất, giảm giá thành, hạn chế rủi ro do dịch bệnh gây ra trên tôm nuôi.

Tại cuộc họp định hướng phát triển nuôi tôm vừa qua, UBND tỉnh chỉ đạo các địa phương tiếp tục khai thác có hiệu quả diện tích nuôi tôm nước lợ hiện có theo chiều sâu thông qua áp dụng các tiến bộ khoa học công nghệ mới, đầu tư phát triển nuôi tôm trở thành ngành sản xuất công nghiệp, thích ứng với điều kiện biến đổi khí hậu bền vững. Cùng với mở rộng diện tích nuôi tôm thẻ chân trắng công nghệ theo hướng công nghệ mới, thân thiện với môi trường và duy trì phát triển nuôi tôm sinh thái bền vững (tôm - rừng, tôm - lúa...) cần giảm dần diện tích nuôi tôm sú quảng canh, quảng canh cải tiến. Qua đó, phấn đấu đến năm 2020 đạt sản lượng 10.220 tấn, giá trị sản xuất ước đạt 1.022 tỷ đồng (tính theo giá thực tế); đến năm 2025, tổng sản lượng ước đạt 22.050 tấn, giá trị sản xuất ước đạt 2.205 tỷ đồng. Để đạt được mục tiêu trên, trước hết các ngành, địa phương liên quan cần vận động nhân dân dồn ghép tích tụ ruộng đất, hình thành các vùng, ao nuôi có diện tích đủ lớn để sản xuất hàng hóa, nâng cao sức cạnh tranh. Hình thành các tổ hợp tác tạo mối liên kết trong sản xuất giữa các hộ nuôi với doanh nghiệp trong việc cung ứng con giống, thức ăn, thuốc, hóa chất, chế phẩm sinh học, tiêu thụ sản phẩm để phát triển nuôi tôm theo chuỗi giá trị. Đây

Ông Đinh Ngọc Thạch, Tỉnh ủy viên, Giám đốc Ngân hàng Nhà nước Chi nhánh Thái Bình

Trong thời gian tới, Ngân hàng sẽ tập trung triển khai hiệu quả các chương trình tín dụng theo chỉ đạo của Ngân hàng Nhà nước Việt Nam. Tăng cường tiếp cận, mở rộng cho vay vốn đối với các doanh nghiệp, hộ nuôi tôm nước lợ nằm trong vùng quy hoạch của tỉnh. Đẩy mạnh tuyên truyền về cơ chế tín dụng ngân hàng, tăng cường công tác kiểm tra, kiểm soát. Tiếp tục phát triển mạng lưới hoạt động ngân hàng, tạo điều kiện mở rộng đầu tư chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi nói chung và nuôi tôm nước lợ nói riêng.

Ông Phan Đình Dực, Chủ tịch Ủy ban nhân dân huyện Thái Thụy

Để tạo điều kiện phát triển nuôi tôm nước lợ, UBND huyện đã tạo hành lang pháp lý cho các hộ nuôi trồng thủy sản ký hợp đồng thuê đất, cho phép cải tạo ao đầm, quy hoạch vùng nuôi tôm, bảo đảm các điều kiện về hạ tầng sản xuất... Hiện nay, diện tích nuôi tôm của huyện đạt 1.294ha, trong đó nuôi tôm thâm canh công nghệ mới đạt 30ha. Để phát triển đầu tư nuôi tôm thâm canh công nghệ mới, UBND huyện đề nghị UBND tỉnh và các ngành liên quan rà soát lại quy hoạch để điều chỉnh bổ sung cho các vùng nuôi tôm bảo đảm tiêu chuẩn, đầu tư xây dựng hạ tầng thủy lợi và điện hạ thế phục vụ cho vùng nuôi. Ban hành quy định quản lý cho thuê đất vùng bãi triều, đất đầm nuôi trồng thủy sản ven sông, ven biển với thời gian dài hạn và cấp bìa đỏ cho diện tích thuê đầm nuôi tôm để người dân có cơ sở thế chấp với ngân hàng vay vốn đầu tư sản xuất. Chỉ đạo Ngân hàng Nhà nước Chi nhánh tỉnh can thiệp các ngân hàng thương mại có cơ chế đặc thù cho vay vốn để phát triển nuôi tôm nước lợ.

Ông Phạm Văn Vang, Trưởng phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện Tiền Hải

Để phát triển nuôi tôm nước lợ hiệu quả, các vùng nuôi cần đầu tư xây mới hoặc nâng cấp hệ thống công trình phụ trợ như điện 3 pha phục vụ sản xuất; tu sửa, nạo vét cống tưới, tiêu đầu mối; mở rộng hệ thống mương cấp, tiêu nước chính hoặc bổ sung hệ thống cống tưới, mương dẫn nước trong các vùng chuyển đổi. Đầu tư ao nuôi, ao chứa lắng, xử lý đủ điều kiện để áp dụng khoa học công nghệ. Tiếp tục tăng cường công tác thanh, kiểm tra xử phạt các hành vi vi phạm hoạt động sản xuất, kinh doanh con giống, thức ăn, sản phẩm xử lý cải tạo môi trường dùng trong nuôi trồng thủy sản. Đặc biệt, cơ quan chức năng và người nuôi cần theo dõi sát diễn biến tình hình tiêu thụ tôm trên thị trường trong và ngoài nước để kịp thời thông tin, dự báo về lựa chọn đối tượng, mùa vụ thả nuôi phù hợp để hạn chế thiệt hại cho người nuôi tôm. Tăng cường xúc tiến đầu tư thương mại, kết nối thị trường tiêu thụ sản phẩm khi sản xuất quy mô lớn.

mạnh áp dụng quy phạm thực hành nuôi trồng thủy sản tốt, nuôi tôm có chứng nhận (VietGAP, GlobalGAP...) để nâng cao chất lượng và gia tăng giá trị, hướng đến xây dựng thương hiệu cho tôm nước lợ. Hình thành một số vùng nuôi tôm chuyên canh có quy mô lớn, sản phẩm ổn định để có thể ký kết hợp đồng lâu dài với các nhà máy chế biến, xuất khẩu bảo đảm sản xuất bền vững. Cùng với đó tiến hành rà soát, điều chỉnh bổ sung quy hoạch đã được phê duyệt; hạn chế phát triển nuôi tôm tự phát, phá vỡ quy hoạch gây khó khăn quản lý môi trường và dịch bệnh. Đẩy mạnh tuyên truyền bằng nhiều hình thức và phương tiện khác nhau để người nuôi hiểu và thực hiện các quy định của nhà nước có liên quan đến phát triển nuôi tôm nước lợ bền vững. Để tạo điều kiện thuận lợi cho người nuôi tôm ứng dụng khoa học công

nghệ vào sản xuất, cần quan tâm đầu tư kinh phí hỗ trợ doanh nghiệp tiếp nhận, chuyển giao các tiến bộ khoa học kỹ thuật mới vào nuôi tôm nâng cao chất lượng và gia tăng giá trị; xây dựng 1 - 2 dự án nuôi tôm áp dụng công nghệ tự động xả chất thải, nước thải chưa qua xử lý ra môi trường chung để từ đó nhân rộng mô hình. Sớm hình thành hệ thống quan trắc môi trường để kịp thời cảnh báo cho người nuôi về những biến động bất lợi của môi trường, thời tiết, dịch bệnh... làm cơ sở xây dựng phương án kỹ thuật giảm thiểu rủi ro trong sản xuất. Ngoài ra, các cấp, các ngành phải có các giải pháp đồng bộ tháo gỡ khó khăn, tạo thuận lợi cho người nuôi về các vấn đề: kết cấu hạ tầng; quản lý con giống, thức ăn, sản phẩm xử lý, cải tạo môi trường; thị trường tiêu thụ; nguồn vốn...

Hộ nuôi tôm xã Nam Cường (Tiền Hải) xử lý môi trường ao nuôi.

NHÀ VĂN MINH CHUYÊN NGƯỜI CÓ TÂM, CÓ TÂM

■ Thượng tướng, Viện sĩ NGUYỄN HUY HIỆU
Ủy viên Trung ương Đảng, Thứ trưởng Bộ Quốc phòng

Hon 40 năm cầm bút của nhà văn, nhà báo, đạo diễn Minh Chuyên từ khi mặc áo lính đến khi về đời thường làm báo, viết văn, làm phim, tôi biết Minh Chuyên chỉ tâm huyết một đề tài: “Chiến tranh cách mạng và người lính về làng”.

Tôi tìm thấy hình ảnh người lính sau chiến tranh bên những lũy tre làng trong tác phẩm văn học và điện ảnh của Minh Chuyên.

Tôi tìm thấy một sự bình tâm, bình thần, chấp nhận cuộc sống của biết bao người lính trở về, bởi họ coi những năm tháng trong chiến trận ấy nhẹ như lông hồng.

Những người lính trở lại thời bình. Những chuyên đi tìm lại đồng đội. Sự mất mát. Sự hy sinh. Những chủ đề hậu chiến.

Tôi nhiều khi vẫn xem đi xem lại những tác phẩm của Minh Chuyên, một nhà văn cả đời chỉ viết về số phận người lính và ca ngợi sự hy sinh của họ.

Viết về các thương binh, liệt sĩ với tư tưởng nhân văn sâu sắc.

Những người thương binh quả cảm nơi chiến trường, nhưng trở về cuộc sống đời thường với tấm lòng hồn hậu.

Và Minh Chuyên đã viết 25 cuốn sách về họ.

Minh Chuyên đã đạo diễn hàng trăm bộ phim về đề tài hậu chiến tranh.

Và, chính Minh Chuyên cũng là đạo diễn cho rất nhiều bộ phim về Trung đoàn 27, về Tiểu đoàn 3 của tôi.

Tôi đã có ấn tượng rất nhiều với Minh Chuyên, đó chính là một con người cống

hiến không mệt mỏi cho báo viết, báo hình bằng những tác phẩm đầy ý nghĩa, cả trong văn học và điện ảnh.

Đã rất lâu rồi, trong một chuyến công tác, tôi đã nhận xét về Minh Chuyên và tặng Minh Chuyên 8 chữ: “Có tâm, có tâm, có đức, có tài”. Và những chữ đó là rất xứng đáng với anh, khi Minh Chuyên được Bộ Quốc phòng nhiều lần biểu dương, ghi nhận và Minh Chuyên đã 3 lần được Bộ Quốc phòng tặng giải thưởng về đề tài chiến tranh cách mạng.

Chỉ nói sơ qua về những thành tích, về chặng đường cống hiến hơn 40 năm của Minh Chuyên là đủ nhìn những sự nỗ lực của con người luôn gắn với chủ đề người lính này.

Minh Chuyên say sưa với nghề. Minh Chuyên sống với nghề.

Và một Minh Chuyên đau đầu với chủ đề hậu chiến.

Để khi biết năm 2016, tác phẩm về người lính của Minh Chuyên được trao giải thưởng Nhà nước về văn học nghệ thuật và được trao giải Cúp vàng quốc tế về tác phẩm Cha con người lính...

Ai nói chủ đề chiến tranh là khô khan.

Ai nói chủ đề chiến tranh, chủ đề người lính là có hạn.

Những nhân chứng của cuộc chiến ấy.

Cuộc chiến giành độc lập.

Những con người đã từng chiến đấu như tôi, như Minh Chuyên và rất nhiều đồng đội của tôi.

Hàng ngày, dù 70 tuổi, hay nhiều tuổi hơn nữa, cái tâm sâu thẳm của chúng tôi

Nhà văn Minh Chuyên trao đổi kinh nghiệm viết ký báo chí với phóng viên trẻ Báo Thái Bình.

vẫn hướng về chiến trường năm xưa, nơi chúng tôi đã có một tuổi trẻ xông pha, một tuổi trẻ đầy nhiệt huyết.

Và tôi thấy ấn tượng với Minh Chuyên, một người mà suốt chặng đường, biết bao tác phẩm, cả tác phẩm viết, cả những tác phẩm truyền hình, đều gắn chặt một chủ đề quen thuộc là chủ đề sau chiến tranh, chủ đề người lính, nhưng chưa một lần nhàm chán, chưa một lần quên đi một chữ tình, như để trả nợ cho những đồng đội đã nằm xuống, đã hy sinh.

Cuộc sống có thể ngắn, cuộc đời có thể dài.

Nhưng tất cả sẽ tựu lại ở thành quả mỗi chúng ta để lại cho thế hệ mai sau.

Và đó là điều tôi, Minh Chuyên và nhiều đồng đội đang làm thông qua những câu chuyện, thông qua những tác phẩm, thông qua những bộ phim, hay đơn giản chỉ là phóng sự trên truyền hình.

Tôi đồng cảm với Minh Chuyên về những hoạt động tri ân báo đáp cho đồng chí, đồng bào, đồng đội đã hy sinh vì độc lập, tự do của Tổ quốc và hạnh phúc của nhân dân.

Và chặng đường ấy sẽ luôn bên bỉ, sẽ mãi mãi.

Bởi chủ đề người lính là chủ đề của chính thế hệ chúng tôi đang kể lại cho thế hệ hôm nay và mai sau.

Hà Nội, ngày 1/1/2011

“Thủ tục để làm người còn sống” - một thời chấn động trong làng văn

■ Nhà văn VŨ BẢO

Bạn Minh Chuyên ơi, Vũ Bảo đọc xong “Người gặp trong mơ” rồi. Minh coi tập truyện ngắn này của Minh Chuyên là chặng đường tiếp sức từ “Thủ tục để làm người còn sống”. “Người gặp trong mơ”, với những dòng viết chân thực chứng tỏ người viết đi nhiều, nhìn thấy nhiều điều, nắm bắt nhanh nhạy những gì đang diễn biến nơi cuộc sống, muốn khám phá một cái gì ở phía sau cuộc sống ngồn ngộn đang chảy tràn trong trang sách. Truyện Minh Chuyên gần gũi với những gì người ta gặp hàng ngày, không cao đạo giáo lý, không uốn éo làm duyên. Minh Chuyên đã viết “Thủ tục để làm người còn sống”. Tiếng vang ấy đã một thời gây chấn động trong làng văn, trong cánh nhà binh, trong bạn đọc cả nước. Một cốt truyện vừa nhân văn, vừa xót xa, xa xót đến xiêu lòng. Nhân vật chính Trần Quyết Định gọi bạn đọc nhớ đến dòng văn học hiện thực Việt Nam mà các bậc thầy Nam Cao, Ngô Tất Tố đã thể hiện rất tài tình.

Nhân vật Trần Quyết Định quả thực độc đáo trong xã hội đương đại, sinh ra từ sau một cuộc chiến tranh khốc liệt.

Nhà văn, đạo diễn cao cấp Minh Chuyên đạo diễn phim tài liệu “Những cột mốc người”.

Phát hiện một cốt truyện, tái hiện lại để có một nhân vật kiểu Trần Quyết Định mình nghĩ khó có mấy ai vượt được. Chỉ có tác giả tự nguyện dấn thân, ngòi bút viết hết mình, không sợ lực cản mới có được hình tượng một Trần Quyết Định như thế.

Mình thật mừng cho Minh Chuyên trong đời văn có được nhân vật Trần Quyết Định trong “Thủ tục để làm người còn sống”. Nhưng mình lại bất ngờ sau đó vài năm Minh Chuyên lại có Nguyễn Đình Thúc từ “Người lang thang không cô đơn” bước ra, một nhân vật mang đầy tính nhân bản của văn học. Thúc và Định trở thành hình tượng điển hình trong thể loại ký của Minh Chuyên. Họ cùng dâng hiến, hy sinh vì Tổ quốc, vì nhân dân rồi phải chịu đựng nỗi bất hạnh đến tận cùng. Bằng hành văn trong sáng kể và tả chân thực, cả hai nhân vật này đều trở nên hình ảnh cao đẹp trong lòng bạn đọc. Đó là sự rất đáng mừng.

Mình nhân thể để lý giải rằng: Vì đã đọc “Thủ tục để làm người còn sống” và “Người lang thang không cô đơn” trên Báo Văn nghệ nên khi đọc “Người gặp trong mơ” của Minh Chuyên, mình đòi hỏi tập truyện này phải vượt lên một tầm cao hơn về sức chiến đấu, về triết lý nhân sinh. Chuyện này cũng giống như môn nhảy cao, trên sân nhảy Minh Chuyên đã vồ đùi nhảy vọt xa ở mức 2 mét thì lần nhảy thứ hai xoàng ra cũng phải 2,1m, không thể thấp hơn. Có thể Minh Chuyên không bằng lòng với cách so sánh đó nhưng chặng đường sắp tới đòi hỏi Minh Chuyên phải như thế.

Hà Nội, ngày 5/11/1992

Xưa nay, khi bàn đến một nền văn học lớn, hay một tác giả lớn, thường người ta hay nghĩ đến tiểu thuyết. Điều đó cũng có lý. Bởi tiểu thuyết luôn là trụ cột của một nền văn học. Nhưng thực tiễn sáng tác nhiều khi lại chẳng như các nhà lý luận “chỉ đường”. Có những nhà văn rất lớn, một ông khổng lồ, bậc thầy của cả nhân loại, mà lại chẳng có cuốn tiểu thuyết nào cả. Đó là An tôn Tchekhov. Cả đời ông dường như chỉ viết truyện ngắn. Có truyện phong phanh vài trang, như “Anh béo, anh gầy”, “Cái chết của viên công chức”, có truyện dài đến trăm trang, vài trăm trang, như “Phòng 6”, “Thảo nguyên”, “Một chuyến đi”. Nhưng vẫn không phải tiểu thuyết. Đó là truyện ngắn viết dài mà ông gọi là truyện vừa. Ở ta có Nguyễn Tuân, một nhà văn rất lớn, nhưng ông cụ cũng đâu có viết tiểu thuyết. Đã thế, ông cụ lại viết ký, một thể loại đang đưa giữa báo và văn. Và rồi ông cụ viết gì cũng thành ký. Vậy mà lại hay. Rất hay. Văn học Việt Nam mà thiếu Nguyễn Tuân, thì cũng xộc xệch vì khuyết đi một mảng lớn mà không ai có thể thay thế được.

Cách đây chừng trên hai mươi năm, khi bàn về một nhà văn lớn rất nổi tiếng, là nhà văn Nguyễn Khải, tôi chợt nhận ra rằng, hầu như cuốn sách nào của ông ra đời cũng gây được tiếng vang, vì luôn đề cập những vấn đề nóng hổi của đời sống đương đại. Khảo sát thêm trong vài lần đi thực tế với ông, tôi thấy ông khai thác tư liệu như một anh nhà báo. Nhân vật và cốt truyện của ông đều người thật, việc thật đã có sẵn trong đời sống. Tên tác phẩm của ông cũng na ná như tên các bài phóng sự: “Tháng Ba ở Tây Nguyên”, “Họ sống và chiến đấu”, “Gặp gỡ cuối năm”, “Chú tịch huyện”, “Mùa lạc”, hoặc như xã luận Báo Nhân Dân: “Tâm nhìn xa”, “Hãy đi xa hơn nữa!”... Tôi gọi ông là “nhà văn thông tấn”. Đó là cách khu biệt ông với các nhà văn khác. Ông có vẻ giận. Nói thế, khác gì biến nhà văn thành nhà báo. Mà nhận định như vậy cũng là hạ thấp giá trị văn chương của ông.

Thực chất đâu phải vậy. Trong kho tàng văn chương nhân loại từng có những ông khổng lồ mà giới lý luận cũng gọi họ là “nhà văn thông tấn” đó thôi, ví như: Ernest Hemingway và Gabriel Garcia Marquez. Hai ông vĩ đại này đều được trao giải thưởng Nobel về văn chương. Tôi không nghĩ nhà báo thua nhà văn, hay văn chương thì vĩnh cửu hơn báo chí. Sức sống của tác phẩm không nằm trong thể loại, mà hoàn toàn phụ thuộc vào tài năng của người sáng tạo ra nó. Một bài báo hay có giá trị hơn một truyện ngắn, hay một cuốn tiểu thuyết mà lại viết tồi.

Ở ta có một nhà văn lớn rất nổi tiếng, một ông khổng lồ, mà bạn đọc Mỹ rất nể phục. Đó là Vũ Trọng Phụng. Chúng ta cũng có thể xem ông như một nhà văn thông tấn. Vũ Trọng Phụng trung thành với thể loại báo chí

Độc Minh Chuyên NGHĨ VỀ CUỘC GIAO DUYÊN giữa văn và báo

■ Nhà thơ TRẦN ĐĂNG KHOA

Có lẽ, đối với đông đảo bạn đọc, Minh Chuyên không còn xa lạ nữa. Anh là một nhà văn, một đạo diễn phim tài liệu truyền hình nổi tiếng. Các tác phẩm của anh, bao gồm cả hai thể loại văn xuôi và phim tài liệu truyền hình đều được bạn đọc và người xem đặc biệt yêu thích. Đã có nhiều luận văn tiến sĩ, luận văn tốt nghiệp đại học, cao đẳng, công trình nghiên cứu văn chương, nghiên cứu báo chí mổ xẻ tác phẩm của anh. Con đường nào dẫn anh đến thành công như vậy? Bí kíp của anh ở đâu?

đến từng câu văn. Nhiều khi chẳng thấy hồn vía, khí sắc văn chương ở đâu cả. Chính Tô Hoài, lúc đương thời cũng đã từng chê: “Vũ Trọng Phụng lười lắm. Câu văn của ông ấy rất gầy”.

Thực ra Vũ Trọng Phụng không lười. Tô Hoài đã nhầm khi ông lại lấy những con chữ mang hơi hám văn chương ra để làm thước “đo” Vũ Trọng Phụng. Phải lấy Vũ Trọng Phụng làm thước đo chính Vũ Trọng Phụng thì mới chuẩn xác được. Vũ Trọng Phụng là nhà văn thông tấn. Những vấn đề ông đề cập hầu hết là những vấn đề của báo chí. Nhưng cũng như Nguyễn Khải, những vấn đề của báo chí, lại được ông nhìn bằng con mắt của nhà văn. Và rồi bằng tài văn, ông đã vĩnh cửu hóa những vấn đề mang tính báo chí.

Bây giờ, chúng ta lại có thêm Minh Chuyên. Anh là người học trò xuất sắc của mấy ông lớn này.

Khi bàn đến chuyện báo chí, người ta thường nghĩ đến các sự kiện, hay những vấn đề thời sự có khi chỉ diễn ra trong một khoảnh khắc. Sự kiện qua đi, không ai tìm đến những bài viết đề cập đến những chuyện đã cũ ấy nữa. Nhưng đó thường là những bài báo xoàng của những nhà báo xoàng. Còn đối với những nhà báo có tài, hay những nhà văn nhìn vấn đề của báo chí bằng con mắt văn chương thì không phải thế. Bởi họ có thể biến những khoảnh khắc mong manh của báo chí thành vĩnh cửu. Và rồi với sức sống mãnh liệt của những con chữ linh diệu, có sức ám ảnh người đọc, họ có thể làm sống dậy cả một giai đoạn lịch sử hay một thời đại mà nó đã đề cập.

Những tác phẩm xuất sắc của Minh Chuyên hầu hết đều là ký hoặc phóng sự hay phóng sự truyền hình. Sức mạnh của anh không phải ở những con chữ hay những câu hình, khuôn hình xuất sắc, mà ở sự thật anh đề cập. Nói một cách hình ảnh, thì anh như một lão thợ đấu lực lưỡng, vạm vỡ, cú huỳnh huých vác từng tảng đời sống tươi rùng mà vật lên trang giấy, vật lên màn ảnh, màn hình.

Nhiều người đọc anh, xem anh rồi ngỡ ngàng: “Tại sao Minh Chuyên có được tư liệu hay thế”. “Cái đặc sắc nhất là Minh Chuyên đã tìm ra được những nhân vật điển hình. Không những thế, những nhân vật của anh còn rất độc đáo. Độc đáo đến biệt dị. Có được những nhân vật ấy là đã thành công rồi!”.

Nói thế, chẳng khác gì khẳng định, tài năng của Minh Chuyên là ở... cuộc sống, chứ không phải ở chính bản thân nhà văn. Ta lại nhớ đến một nhà điêu khắc nổi tiếng thế giới. Ông bảo: “Tôi chẳng có tài cán gì đâu. Mọi bức tượng đẹp đã có sẵn ở trong các tảng đá ấy. Tôi

chỉ có một tí cố gắng thôi là đục vớt đi những chỗ nào thừa”.

Vấn đề là làm sao có được con mắt để nhìn thấy một kiệt tác nghệ thuật đang nung nấu trong một đời sống rất đổi bình thường, mà loại đi những gì không phải là nghệ thuật. Con mắt ấy không phải ai cũng có được. Đó là những báu vật mà dường như tạo hóa chỉ ban cho các thiên tài. Mà thiên tài thì hiếm lắm!

Những sự kiện hay các nhân vật của Minh Chuyên đều có sẵn trong đời sống rồi. Họ là những con người bình dị xung quanh Minh Chuyên, ở ngay trên vùng đất Thái Bình. Mà Thái Bình chỉ là một tỉnh nhỏ. Còn nhiều tỉnh rộng lớn hơn Thái Bình. Ở đấy

cũng có nhiều con người có thể còn hay hơn, độc đáo hơn người Thái Bình. Nhưng thật tiếc ở đấy lại không có được một Minh Chuyên, và vì thế, nhiều vẻ đẹp, nhiều con người độc đáo vẫn chìm trong bóng tối, nói như nhạc sĩ Trịnh Công Sơn, rồi tất cả “gió sẽ cuốn đi”, và chúng ta sẽ vĩnh viễn mất họ như họ chưa từng xuất hiện trong cõi đời lắm lúc này.

Một trong những điều rất đáng quý của Minh Chuyên là anh đã chịu khổ lận lợi trong đời sống. Anh đã thực sự sống. Và sống theo Xuân Diệu là “Mất luôn lục lợi, óc luôn kiếm tìm”. Kết quả của những cuộc lục lợi, kiếm tìm ấy là Minh Chuyên đã có được bao nhiêu những con người đặc biệt. Một sư cô Thích Đàm Thân từng một thời lăn lộn trên những tuyến đường khói lửa. Hết chiến tranh thì nương bóng Phật. Ta thực sự xúc động về số phận của một con người. Ai đọc bút ký “Vào chùa gặp lại...” cũng bị ám ảnh. Nhà thơ nổi tiếng Phạm Tiến Duật cũng vì bút ký ấy mà lần về Thái Bình, tìm gặp sư cô Thích Đàm Thân. Rồi anh viết trường ca “Tiếng bom và tiếng chuông chùa”. Tác phẩm này cùng cuốn tạp luận “Vừa làm vừa nghĩ...” đã đưa Phạm Tiến Duật tới giải thưởng Hồ Chí Minh, giải thưởng cao nhất về văn học nghệ thuật. Nhưng thú thực, đọc nguyên bản của Minh Chuyên, là bút ký “Vào chùa gặp lại...”, tôi thấy hay hơn nhiều và xúc động hơn nhiều trường ca của Phạm Tiến Duật. Xúc động vì nó rất thật. Bởi thế mà nó có sức ám ảnh người đọc chăng?

Minh Chuyên thành công không phải ở tài văn mà ở tấm lòng. Và điều này thì đúng như cụ Nguyễn Du nói: “Chữ Tâm kia mới bằng ba chữ Tài...”.

Minh Chuyên đã lận lợi sống chết vì nhân vật của mình. Trong bút ký “Người lang thang không cô đơn”, anh kể về một người lính bị thương, rồi lạc đơn vị. Sau này anh bị tâm thần. Ký ức xóa hết. Ở nhà đã báo tử anh. Anh lang thang như một người điên, sống vạ vật nhờ sự bố thí của thiên hạ. Rồi anh tìm được về quê. Cuộc tìm đường về quê đối với một người mất hết trí nhớ vất vả vô cùng. Nhưng vẫn không vất vả khốn khổ bằng Minh Chuyên viết bút ký “Thủ tục để làm người còn sống”. Anh cùng gia đình người lính bất hạnh lận lợi lên rừng xuống bể để lo làm thủ tục cho người còn sống nhân vật của mình. Nhiều khi bị o ép, anh đã tính cùng nhân vật rạch bụng mình, lấy cái chết dừ dội và trong sáng của mình, để xua đi bầu khí quặng u ám của những thủ tục hành chính phiền nhiễu làm khổ dân, giải phóng cho những người lính và những người dân có cùng cảnh ngộ với nhân vật của mình.

Sống hết lòng hết dạ vì trang văn, vì nhân vật, có lẽ chẳng ai hơn được Minh Chuyên. Đó cũng là một lý do, một bí kíp nhà nghệ, dẫn anh đến thành công chăng?

Hà Nội, ngày 7/4/2017

Độc sách

thói quen giúp trẻ phát triển nhân cách

■ ANH TÚ

Ngày nay, với sự phát triển của công nghệ và hệ thống các thư viện, nhà sách thì việc tìm kiếm những cuốn sách bổ ích, lý thú cho con trong quãng thời gian rảnh rỗi không còn là điều khó khăn đối với các bậc cha mẹ. Tuy nhiên, thói quen đọc sách vẫn chưa thực sự trở nên thân thuộc đối với các độc giả nhỏ tuổi. Dù bậc cha mẹ nào cũng hiểu rằng đọc sách mang lại nhiều tác động hữu ích đối với sự hình thành và phát triển nhân cách của trẻ nhỏ nhưng với sức cuốn hút của tivi, của những trò chơi điện tử hay các thiết bị điện thoại thông minh thì việc kéo trẻ ra khỏi vòng luẩn quẩn của công nghệ vẫn là thách thức lớn.

Thông tin Việt Nam không nằm trong danh sách 61 quốc gia đọc sách nhiều nhất đã không tạo nên bất ngờ đối với nhiều người, bởi nó phản ánh đúng thực trạng về văn hóa đọc đang diễn ra hiện nay. Bởi theo số liệu được thống kê thì trung bình một người dân chỉ đọc 4 cuốn sách/năm, mà trong đó có tới 2,8 cuốn là sách giáo khoa. Đối với trẻ nhỏ, việc cha mẹ không thường xuyên đọc sách phân nào đã tạo nên thói quen lười tiếp xúc với sách của con và trong giáo dục không yêu cầu bắt buộc trẻ phải tìm đọc sách mới có thể hoàn thành việc học nên việc đọc những cuốn sách ngoài chương trình học đối với nhiều bạn nhỏ cũng chỉ dừng lại ở những cuốn truyện tranh.

Nỗ lực của gia đình và nhà trường

Tại Trường THCS Lương Thế Vinh, thành phố Thái Bình, các em học sinh được khuyến khích đọc sách và trao đổi nhiều hơn với thầy cô giáo, bạn bè về những cuốn sách hay, bổ ích. Với mong muốn trẻ nhỏ có thể tự trau dồi và tìm kiếm những kiến thức mới mẻ từ những cuốn sách ngoài chương trình học nên mỗi lớp học đều có những tủ sách để việc đọc trong những khoảng thời gian thư giãn giữa những giờ học căng thẳng được diễn ra thuận tiện hơn.

Cô giáo Vũ Mỹ Hạnh, Phó Hiệu trưởng trường chia sẻ: Tủ sách tại mỗi lớp học đều được huy động từ nguồn vốn xã hội hóa, bởi phụ huynh nào cũng ủng hộ việc đọc nhiều hơn mỗi ngày của các con. Việc đặt tủ sách tại mỗi lớp học tuy không mang giá trị cao về vật chất nhưng nhờ đó mà nhiều học sinh đã háng hái hơn trong việc tìm tòi những cuốn sách mới, bổ ích và lý thú để có thể mang đến lớp chia sẻ cùng các bạn. Cũng nhờ có tủ sách, mà các bạn nhỏ có nguồn sách để đọc đối

Mỗi buổi thảo luận về sách tại các không gian đọc khiến các em học sinh yêu thích hơn việc đọc sách.

đào hơn và đúng với tâm lý, sở thích của các em nhiều hơn. Em Minh Anh, lớp 7A1, Trường THCS Lương Thế Vinh thì rất yêu thích tủ sách tại lớp mình, bởi em thấy rằng nhờ việc trao đổi sách thường xuyên mà em có những người bạn cùng chung sở thích, cùng chung niềm đam mê với những tác phẩm văn học về chiến tranh, không chỉ vậy, bởi sách được các bạn trong lớp mang đến nên mỗi người đều có ý thức trân trọng, giữ gìn những cuốn sách nhiều hơn.

Có thể nói, dù trong năm, các em nhỏ luôn bận mải bởi chương trình học với nhiều áp lực, căng thẳng nhưng việc đặt mỗi tủ sách tại mỗi lớp học như ở Trường THCS Lương Thế Vinh là sáng kiến thú vị, cần được nhân rộng. Việc làm này tuy nhỏ nhưng đã thể hiện nỗ lực của các thầy cô giáo cũng như các bậc phụ huynh trong việc thúc đẩy văn hóa đọc, giúp học sinh thêm yêu và trân trọng sách, gần bó nhiều hơn với văn hóa đọc.

Cần kiểm soát trong việc lựa chọn sách

Sau một năm học tập nhiều bận mải, căng thẳng thì những ngày hè là khoảng thời gian lý thú mà trẻ nhỏ được thư giãn. Tuy nhiên, để con làm gì trong kỳ nghỉ hè lại là nỗi băn khoăn lớn của nhiều bậc phụ huynh. Và thư viện, nhà sách đã trở thành một trong những điểm đến an toàn của bố mẹ để các con có thể tận dụng quãng thời gian rảnh rỗi một cách hiệu quả. Đến thư viện, nhà sách hay các không gian đọc, bố mẹ tin tưởng rằng con có thể tiếp cận với những kiến thức mới mẻ, có thể rèn luyện năng lực tưởng tượng, sáng tạo, có thể góp phần phát triển, trau dồi kho ngôn từ phong phú và đa dạng hơn,...

Tuy nhiên, thực tế là những cuốn truyện tranh, những cuốn truyện ngôn tình lại là sự lựa chọn của nhiều em nhỏ. Tại các nhà sách, khu vực dành cho những thể loại sách này thu hút khá nhiều độc giả nhỏ tuổi. Nhiều em, bởi không được sự

Là người cầm bút, đã viết những tác phẩm dành cho thiếu nhi, tôi nhận thấy rằng để trẻ nhỏ có thể yêu thích việc đọc thì trách nhiệm của các tác giả cũng vô cùng quan trọng. Phải viết làm sao để mỗi câu truyện có thể lôi cuốn, thu hút các em yêu hơn trang sách và có thể đọc đến hết cuốn sách. Truyện viết cho thiếu nhi tưởng chừng đơn giản nhưng mỗi tác giả cần hóa thân về với độ tuổi của trẻ nhỏ và mỗi câu truyện cũng cần có độ dài vừa phải, phù hợp với tâm tư, tình cảm của các em, với giọng văn dung dị, chân thành.

(Nhà thơ Ánh Tuyết,
Phó Chủ tịch phụ trách
Hội Văn học Nghệ thuật Thái Bình)

đồng thuận của bố mẹ về việc đọc truyện tranh, truyện ngôn tình, mà sẵn sàng đứng hàng giờ đồng hồ ở nhà sách để tranh thủ đọc hết những cuốn sách ấy. Hay thậm chí tại những quán cà phê sách thu hút giới trẻ thì sự xuất hiện của những cuốn sách văn học kinh điển, hay mảng sách tri thức vốn rất cần thiết cho việc nâng cao vốn hiểu biết cũng rất hạn chế.

Để trẻ nhỏ chấp thuận việc rời mắt khỏi những thiết bị công nghệ như máy tính, điện thoại, tivi, hay những trò chơi điện tử,... đã là nỗ lực lớn của mỗi bậc phụ huynh. Nhưng để con có thể thu về nhiều kiến thức bổ ích, thú vị từ những trang sách thay vì những cuốn truyện tranh, truyện ngôn tình bất kịp xu hướng hay mang tính giải trí đơn thuần lại càng cần thiết hơn nữa sự quan tâm, tìm hiểu của bố mẹ. Trẻ nhỏ cần được khuyến khích về việc đọc sách và được lựa chọn, định hướng những cuốn sách phù hợp với độ tuổi ngay từ khi còn ngồi trên ghế nhà trường.

CON ĐƯỜNG KHÔNG NGƯỜI NỖI NHỚ

■ LÊ QUANG

Gà chưa kịp cất tiếng gáy đón bình minh, núi rừng còn mờ sương đêm, từ bên kia biên giới, quân xâm lược liên tục nã pháo tàn phá làng bản, ruộng nương, giết hại người già, trẻ nhỏ, phụ nữ..., ào ạt xua quân tràn qua sông Hồng vào đất Việt. Trong chốc lát, núi rừng yên ả đã ngập khói lửa chiến trường. Với cương vị Trung đội trưởng tự vệ Đoàn địa chất 305, kỹ sư Nguyễn Bá Lại chỉ huy anh em bình tĩnh đưa 300 người già, trẻ nhỏ, phụ nữ vào sâu trong núi tránh đạn còn mình và đồng đội bám trận địa chiến đấu. Trận chiến giằng co không cân sức, để chặn đứng quân địch tràn lên điểm cao chiếm đất, Nguyễn Bá Lại nhảy lên chiến hào dùng súng AK bắn xối xả vào chúng, một tên địch lao đến cách anh 5 mét rút chốt lựu đạn, nhanh như cắt anh chĩa súng bắn gục hắn, quả lựu đạn xì khói lẫn vào hầm chỉ huy, không ngần ngại anh lao tới nằm đè lên quả lựu đạn.

Hành động anh hùng của người Trung đội trưởng tự vệ, kỹ sư địa chất tròn 30 tuổi đời Nguyễn Bá Lại đã tiếp thêm ý chí cho 6 anh em Trung đội tự vệ Đoàn địa chất 305 còn lại trong căn hầm chỉ huy lao lên chiến hào chiến đấu, bảo vệ hồ sơ, thiết bị máy móc của Đoàn địa chất 305 Hoàng Liên Sơn (nay là tỉnh Lào Cai). Địch không thể chiếm cao điểm vào đất Việt, ngược lại chúng còn bị đánh bật ra khỏi bờ cõi nước Nam bằng những đòn giáng trả quyết liệt, quật cường của quân và dân ta.

Liệt sĩ, Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân Nguyễn Bá Lại sinh ngày 15/4/1949 trong một gia đình nông dân nghèo có truyền thống cách mạng ở thôn Thượng, xã Thụy Trình, huyện Thái Thụy. Chị gái Nguyễn Bá Lại là chiến sĩ thi đua du kích toàn quốc năm 1951 - 1953. Noi gương chị, hai người anh của Nguyễn Bá Lại gia nhập quân ngũ và đã hy sinh anh dũng tại chiến trường. Nguyễn Bá Lại là học sinh xuất sắc, kết quả tốt nghiệp phổ thông loại ưu nên được chọn đi học tại Liên Xô (cũ). Vốn yêu thích các môn tự nhiên nên Nguyễn Bá Lại theo đuổi ngành mỏ địa chất. Sau bảy năm dùi mài kinh sử, tốt nghiệp loại xuất sắc, dù được giữ lại làm việc tại Liên Xô nhưng anh cương quyết xin về nước cống hiến sức trẻ của mình. Với mong ước tìm cho được tài nguyên, khoáng sản làm giàu cho Tổ quốc, Nguyễn Bá Lại tình nguyện vào làm việc tại Đoàn địa chất 5 (sau đổi thành Đoàn địa chất 305), Liên đoàn Địa chất 3, Tổng cục Mỏ và Địa chất, Bộ Công nghiệp nặng, làm công việc thăm dò khai khoáng tại huyện Bát Xát, tỉnh Hoàng Liên Sơn (nay là tỉnh Lào Cai). Dòng lưu bút chứa chan tình cảm của ông Tạ Việt Dũng, nguyên Phó Vụ trưởng Vụ Kỹ thuật (Tổng cục Địa chất), nguyên Trưởng đoàn địa chất 5: Đã bao năm trời Đoàn địa chất 5 gắn bó với dãy Hoàng Liên Sơn, phải vượt qua biết bao khó khăn về ăn, ở, điều kiện làm việc để hoàn thành nhiệm vụ thăm dò tài nguyên, làm giàu cho đất nước. Kỹ sư Nguyễn Bá Lại còn rất trẻ, tốt nghiệp ở Liên Xô về là người rất say sưa với nghề địa chất và yên tâm ở miền rừng núi này lâu dài, khao khát được đóng góp cho công tác chuyên môn. Thời gian đầu chúng tôi bố trí Lại công tác ở kho lưu trữ của phòng kỹ thuật, anh tranh thủ học tập, ghi chép những số liệu, kết quả nghiên cứu của các đồng nghiệp đi trước. Anh em trong Đoàn rất mừng vì thấy Lại có kiến thức chuyên môn vững vàng, làm việc có trách nhiệm cao. Thời kỳ Nguyễn Bá Lại làm tổ trưởng đội tìm kiếm ở Pìn Ngan Chải, mặc dù chưa hết thời gian tập sự anh vẫn mạnh dạn nhận trách nhiệm chủ biên một công trình nghiên

Bà Phạm Thị Hồng bên ngôi nhà mới xây dựng.

cứu. Anh sống chan hòa với mọi người, cùng anh em vượt qua mọi khó khăn, gian khổ. Có hôm anh đi làm về đã hơn 4 giờ chiều, bầu trời âm u, sương mù dày đặc, căn nhà của đội lợp bằng cỏ tranh bị mủn dột thế là Lại rủ mấy anh em đi cắt lá cọ về rồi tự mình cặm cụi lợp chỗ dột cho đến 9 giờ tối mới xong. Có ngày chủ nhật, Lại lặng lẽ mang dao ra phát quang bụi rậm ở quanh lán trại của đội để chống vắt cắn. Nguyễn Bá Lại có ý chí phấn đấu vươn lên rất rõ. Anh sống có bản lĩnh, ham học hỏi và cầu tiến bộ. Trong thời gian bảy năm công tác, Lại cố gắng trau dồi nghiệp vụ chuyên môn, vừa luyện tiếng nước ngoài vừa học tiếng đồng bào Dao địa phương. Bà Hạnh Nhu, nguyên phóng viên Báo Phụ nữ Việt Nam là bạn học cấp III với Nguyễn Bá Lại tâm sự: Tôi và Lại học cùng với nhau mấy năm cấp III, tính Lại ít nói, trầm tính, không ồn ào, chăm học, thông minh - nhất là các môn Toán, Vật lý. Những giờ chữa bài tập ở lớp, bài nào khó thầy giáo đưa mắt nhìn về phía Lại, thế là Lại lên bảng giải các bài tập một cách chính xác. Khi nhận được giấy báo ra nước ngoài học, Lại bên lên cho chúng tôi biết tin ấy. Đường như Lại suy nghĩ rất nhiều bởi giữa lúc bạn học cùng có người chuẩn bị đi bộ đội thì Lại vinh dự được đi học ở nước ngoài. Bẵng đi mấy năm chúng tôi không nhận được tin tức gì của Lại, khi nghe tin Lại hy sinh một số bạn bè chúng tôi cùng lớp với Lại gặp nhau không nén nổi niềm

thương nhớ, cảm phục. Còn cựu kỹ sư Trần Dư, 1 trong 6 người chiến đấu trong hầm chữ A ngày 17/2/1979 cùng Nguyễn Bá Lại không cầm được nước mắt: Lại hy sinh để chúng tôi được sống, chúng tôi càng thương nhớ học tập những đức tính quý báu của anh. Anh làm việc rất nghiêm túc, khẩn trương, sống tình nghĩa, thủy chung với anh em bạn bè. Lại đã góp phần quan trọng trong việc xây dựng Đoàn địa chất 305, anh liên tục là chiến sĩ thi đua. Đầu năm 1979, biết tin vợ ở quê sinh con trai, Lại chuẩn bị nghỉ phép nhưng tình hình biên giới căng thẳng, mọi người vừa công tác vừa sẵn sàng chiến đấu, Lại là Trung đội trưởng tự vệ, anh đã hủy chuyến đi phép ở lại cùng anh em.

Bà Phạm Thị Hồng, vợ liệt sĩ Nguyễn Bá Lại giờ tóc đã điểm sương, những nếp nhăn hằn năm tháng vất vả, cục nghẹn thay chồng nuôi con thăm đăm dòng nước mắt đã cạn khô trên gương mặt khắc khổ nghẹn ngào kể: Tôi và anh Lại xây dựng với nhau năm 1973, cả hai quá nghèo phải đi ở nhờ nên ba năm sau mới sinh cháu gái đầu lòng. Năm 1976, nhờ sự giúp đỡ của gia đình bên ngoại mới có đất dựng túp nhà tranh. Con bao cuối năm 1978 xô đổ ngôi nhà, anh Lại dựng tạm rồi vội về đơn vị, bước chân trên đoạn đường làng gập ghềnh, anh ngoái lại động viên tôi: “Anh đi qua tết rồi về dựng lại cho mẹ con em nếp nhà”. Ai ngờ, lần ấy là lần cuối, anh Lại đi mãi

Ông Tạ Đồng Thủy, Phó Bí thư Đảng ủy xã Thụy Trình, huyện Thái Thụy

Liệt sĩ Nguyễn Bá Lại là người con quê hương Thụy Trình, xuất thân trong một gia đình nghèo có bề dày truyền thống cách mạng. Lớn lên, anh là người con ngoan, trò giỏi, có thành tích

học tập xuất sắc, được cử sang Liên Xô tu nghiệp. Là một trí thức yêu nước, anh đã kiên cường chiến đấu cùng đồng đội tiêu diệt 500 tên địch, thu nhiều vũ khí, bảo vệ 300 cụ già, em nhỏ, bảo vệ đồng đội, bảo vệ tài liệu, hồ sơ Đoàn địa chất 305 và đã anh dũng hy sinh, được Chủ tịch nước tặng Huân chương Chiến công hạng Ba, truy tặng danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân năm 1996.

Ông Tạ Đồng Sáng, nguyên Chủ tịch UBND xã Thụy Trình, Bí thư Chi bộ thôn Thượng, xã Thụy Trình, huyện Thái Thụy

Năm 1979, biết tin Nguyễn Bá Lại hy sinh anh dũng bảo vệ biên cương Tổ quốc tôi rất xúc động và vô cùng thương tiếc. Hồi còn là học sinh cấp I + II, Nguyễn Bá Lại là Liên

đội Thiếu niên tiên phong thôn Thượng mang tên Điện Biên Phủ dẫn đầu phong trào thi đua “Tuổi nhỏ làm việc nhỏ” toàn xã. Khi tốt nghiệp ở nước ngoài về, mặc dù được chọn làm việc tại Hà Nội nhưng Nguyễn Bá Lại vẫn xung phong lên miền núi thăm dò khai thác mỏ làm giàu cho đất nước. Anh đã anh dũng hy sinh bảo vệ mỏ đồng Sinh Quyền. 17 năm sau, UBND xã Thụy Trình đã long trọng tổ chức lễ truy tặng danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân cho liệt sĩ Nguyễn Bá Lại tại quê nhà.

Ông Nguyễn Công Sảo, nguyên Phó Chủ tịch Ủy ban MTTQ xã Thụy Trình, huyện Thái Thụy

Nguyễn Bá Lại là một trí thức đầy nhiệt huyết cách mạng, kế thừa truyền thống yêu nước của gia đình, anh đã anh dũng hy sinh bảo vệ biên cương Tổ quốc. Gia đình anh hiện nay có

hai Bà mẹ Việt Nam anh hùng là bà mẹ thân sinh Nguyễn Bá Lại; bà mẹ thân sinh chị Phạm Thị Hồng (vợ anh Lại) và anh Lại được Chủ tịch nước truy tặng danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân, chúng tôi rất khâm phục.

không về. Giờ thì con đường làng gập ghềnh lưu dấu chân Nguyễn Bá Lại đã được Đảng bộ và nhân dân Thụy Trình xây dựng to đẹp, trải nhựa phẳng phiu, dài 1,65km, rộng 10m với kinh phí gần 6,5 tỷ đồng. Con đường trải dài nỗi nhớ không nguôi về người trí thức, liệt sĩ anh hùng không tiếc máu xương bảo vệ từng tấc đất thiêng liêng của Tổ quốc sẽ mang tên Nguyễn Bá Lại.

HỘP THƯ BẠN ĐỌC

Trong tuần, Báo Thái Bình đã nhận được gần 40 tin, bài của các cộng tác viên trong và ngoài tỉnh.

Lĩnh vực kinh tế, nổi bật là tin cộng tác của Lã Quý Hưng (Báo Đầu tư) viết về: Chủ tịch UBND 3 tỉnh Thái Bình, Nam Định, Ninh Bình vừa đề nghị Thủ tướng Chính phủ cho phép triển khai nghiên cứu bổ sung xây dựng 80km đường cao tốc qua Ninh Bình - Nam Định - Thái Bình. Cộng tác viên Đài TTTH Hưng Hà, Đông Hưng, Vũ Thu đưa tin phản ánh: Huyện Hưng Hà tập trung thu hoạch lúa xuân, khẩn trương hình các giống lúa triển vọng trong vụ xuân năm 2017; Hội Nông dân huyện Hưng Hà tuyên truyền, vận động hội viên sản xuất, kinh doanh sản phẩm nông nghiệp sạch; Xã Hồng Lý (Vũ Thu) hội thảo phương pháp chăn nuôi hạ giá thành; Xã Tân Phong (Vũ Thu) phòng, chống thiên tai theo phương châm “4 tại chỗ”. Hầu hết các tin gửi về Báo Thái

Bình đều bảo đảm tiêu chí ngắn gọn, rõ ràng, minh họa từ 1 - 3 ảnh đúng tiêu chí ảnh báo chí.

Lĩnh vực xã hội, nhiều cộng tác viên quan tâm phản ánh với nhiều khía cạnh của cuộc sống như các hoạt động dành cho trẻ em nhân ngày Quốc tế thiếu nhi 1/6: “Vũ Thu bảo vệ, chăm sóc trẻ em”; “Thành phố Thái Bình - hơn 16.000 trẻ em được uống Vitamin A miễn phí”; “Hội Khuyến học tỉnh tặng quà các cháu Trường Mầm non Bill Gates (thành phố Thái Bình)”. Đặc biệt, các hoạt động của ngành Giáo dục chuẩn bị cho học sinh THPT bước vào kỳ thi quan trọng được các cộng tác viên đưa tin: Trường THPT Bắc Đông Quan, Trường THPT Nam Tiền Hải tập trung ôn tập cho học sinh khối 12. Ngoài ra còn có các tin: Huyện Kiến Xương tổ chức hội thi “Giáo viên - tổng phụ trách giỏi” năm học 2016 - 2017; Các cơ quan, trường học cấp xã trong tỉnh đăng ký xây dựng các danh hiệu học tập.

Phản ánh các vấn đề xã

hội được nhiều người quan tâm, tuần qua, cộng tác viên từ Đài TTTH Đông Hưng có bài: “Đông Xá chống tái lấn chiếm sau giải tỏa hành lang an toàn giao thông”; “Hoa Lu kiên quyết xử lý các bãi rác tự phát có từ lâu”. Đây là những bài có sử dụng từ 2 - 3 phông văn ngắn kèm ảnh minh họa, dung lượng vừa phải (600 - 650 chữ), bố cục hợp lý. Tuy nhiên, bên cạnh những tin, bài có chủ đề tốt, ảnh minh họa đẹp, viết ngắn gọn, rõ ràng vẫn còn những tin, bài viết như báo cáo, có tin riêng tít đã dài 35 chữ (cộng tác viên Đặng Văn Cao), có bài viết vẽ gương điển hình một cá nhân mang 2 họ khác nhau gây khó khăn cho công tác thẩm định và biên tập...

Tin, bài gửi cộng tác, các đồng chí và các bạn nên kèm từ 1 - 3 ảnh minh họa theo nội dung để thuận tiện cho chúng tôi trong quá trình biên tập, sử dụng. Rất mong nhận được tin, bài, ảnh cộng tác của các đồng chí và các bạn qua địa chỉ email: toasoan@baothaibinh.com.vn hoặc gửi trực tiếp đến địa chỉ: Báo Thái Bình, số 13 phố Lý Thường Kiệt, thành phố Thái Bình.

Trần trọng!

Hướng dẫn thực hiện mức lương cơ sở 1.300.000 đồng từ ngày 1/7/2017

(chinhphu.vn) Bộ Nội vụ vừa ban hành Thông tư số 02/2017/TT-BNV hướng dẫn thực hiện mức lương cơ sở đối với các đối tượng hưởng lương, phụ cấp trong các cơ quan, đơn vị sự nghiệp công lập của Đảng, Nhà nước, tổ chức chính trị - xã hội và hội.

Đối tượng áp dụng gồm: cán bộ, công chức hưởng lương từ ngân sách nhà nước, làm việc trong các cơ quan Đảng, Nhà nước, tổ chức chính trị - xã hội ở trung ương, ở tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương, ở quận, huyện, thị xã, thành phố thuộc tỉnh, thành phố thuộc thành phố trực thuộc trung ương, ở đơn vị hành chính - kinh tế đặc biệt; công chức trong bộ máy lãnh đạo, quản lý và viên chức hưởng lương từ quỹ lương của đơn vị sự nghiệp công lập theo quy định.

Bên cạnh đó, Thông tư cũng áp dụng đối với: cán bộ, công chức, viên chức được điều động, biệt phái đến làm việc tại các hội, tổ chức phi chính phủ, dự án và cơ quan, tổ chức quốc tế đặt tại Việt Nam theo quyết định của cấp có thẩm quyền; cán bộ, công chức ở xã, phường, thị trấn và những người hoạt động không chuyên trách ở cấp xã, ở thôn, tổ dân phố quy định tại Nghị định số 92/2009/NĐ-CP của Chính phủ (đã được sửa đổi, bổ sung tại Nghị định số 29/2013/NĐ-CP)...

Theo Thông tư với các đối tượng nêu trên, công thức tính mức lương được quy định như sau:

[Mức lương thực hiện từ ngày 1/7/2017] = [Mức lương cơ sở 1.300.000 đồng/tháng] x [Hệ số lương hiện hưởng]

Công thức tính mức phụ cấp đối với các khoản phụ cấp tính theo mức lương cơ sở được quy định như sau:

[Mức phụ cấp thực hiện từ ngày 1/7/2017] = [Mức lương cơ sở 1.300.000 đồng/tháng] x [Hệ số phụ cấp hiện hưởng]

Đối với các khoản phụ cấp quy định bằng mức tiền cụ thể thì giữ nguyên theo quy định hiện hành.

Thông tư này có hiệu lực thi hành từ ngày 1/7/2017.

Mức lương, phụ cấp (kể cả hệ số chênh lệch bảo lưu, nếu có) và hoạt động phí của các đối tượng quy định được tính theo mức lương cơ sở 1.300.000 đồng/tháng từ ngày 1/7/2017.

ĐƯỢC NẤU THEO

LUẬT BIA TINH DÒNG

CỦA ĐỨC NĂM 1516

ĐẠI VIỆT

LAGER

ĐẠI VIỆT

SUPER

Real Flavor Real Fruit

push max

NƯỚC CỐT 100% TRÁI CÂY

Tăng cường khoáng chất

GIẢI NHIỆT

Đã khát

Bù nhanh năng lượng đã mất

GIẢI NHIỆT

Đã khát

Tăng cường khoáng chất

Bù nhanh năng lượng đã mất